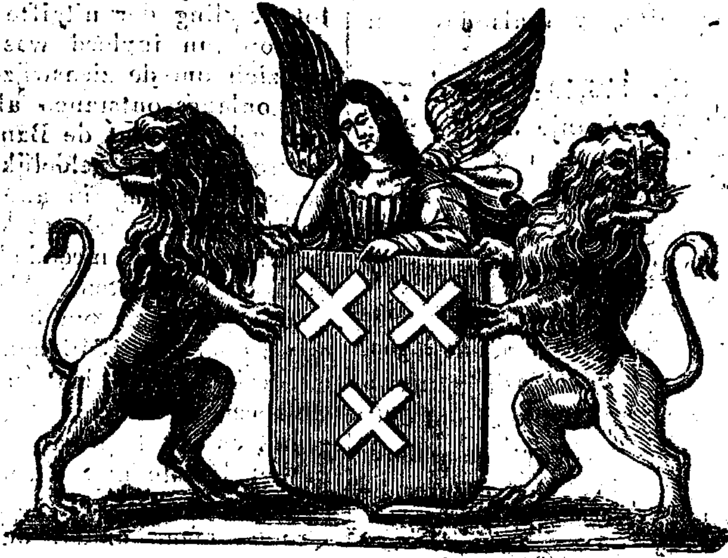
N°. 97. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Zondag 5 December.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, herinneren bij deze allen en een iegelijk, dat bij Publicatie van den 6. Augustus 1819, het afsteken van vuurwerken, het werpen van zwermers en voetzoekers, het lossen van schietgeweer, en het loopen met brandend piktouw op dezer Stads-straten, markten en pleinen, is verboden, op eene boete van *zes gulden* of eene gevangenis van *drie dagen.*

Met waarschuwing dat de Commissaris van Politie en de Koninklijke Marechaussée zijn gelast, om op den aanstaanden Geboorte-verjaardag van Zijne Majesteit den Koning, toe te zien en te waken, dat deze verordeningen door niemand worden overtreden.

BREDA, den 2. December 1847.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

Afgekondigd, ter puije van het Raadhuis der stad *Breda*, den 4. December 1847.

In kennisse van mij Stads-secretaris,
Bij indispositie van denzelve,
de Wethouder,
J. C. VAN MIERLO, HEz.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den December.

De Prins *van Joinville*, wiens komst met zijn eskader te Toulon reeds vermeld is, heeft genoemde stad den 27sten ll. verlaten. De stoomkorvet *Titan* was naar Civita-Vecchia vertrokken, om geweren voor de Pauselijke regering over te brengen.

De regering zou voornemens zijn in de aanstaande zitting der kamers eene belasting voor te slaan op paarden en andere dieren, welke uit weelde gehouden worden.

— De ontvangsten van den ijzeren spoorweg hebben sedert 1 Januarij tot 26 November ll., bedragen 14,071,776 fr. 62 c. — Gisteren heeft op dien spoorweg weder een ongeluk plaats gehad. Een konvooi van Pontoise komende, is bij zeer mistig weder aan het station van la Chapelle St. Denis tegen de locomotief van een trein goederen, aangeloopen. Door den schok werd een mecanicien gedood, een stoker benevens eenige reizigers gekwetst.

— Zeventig Jezuiten zijn dezer dagen van Freyburg alhier aangekomen en in het seminarie van St. Sulpice opgenomen.

— In den morgen van den 24 November, toen Lucerne werd overgegeven, zijn de troepen van Uri en Unterwalden, welke voor Lucerne geposteerd waren, op eene vloot, welke de Sonderbond op het meer in gereedheid had gehouden, naar Fluëlen en Stantzstad gestevend. De burgerlijke en militaire overheden van den Sonderbond, de generaal *Salis* en zijn staf, de krijgsraad der Ligue, de heeren *Siegwart Müller* en *Bernard Meijer* en de gansche Regering van Lucerne begaven zich met eene stoomboot naar Fluëlen en van daar naar Altorf. Aan boord van dat vaartuig bevonden zich ook de archiven van Lucerne en van den Sonderbond, en de kas der Ligue; ook zijn eenige duizende zakken meel, wapenen en verdere krijgsbehoeften naar Altorf vervoerd.

De generaal *Dufour* heeft de ongeregeldheden, welke de verovering van Freyburg onteerden, te Lucern voorgekomen; de troepen der Radicalen zijn die stad alleen doorgetrokken, maar hebben daarin geen verblijf mogen houden. De stad had een droevig en verlaten aanzien, de straten waren ledig en de huizen gesloten.

Men wil hier weten dat van wege de Engelsche Regering aan den generaal *Dufour* is verzocht, de vijandelijkheden in Zwitserland zoo spoedig mogelijk door te zetten, ten einde alle plannen van tusschenkomst der vreemde Mogendheden daardoor te verijdelen.

— De tijding, dat ook de kantons Uri, Schwijz en Unterwalden zich aan den landdag onderworpen hebben, bevestigt zich ten volle. Den 27sten November is die gebeurtenis te Bern officieel bekend gemaakt. Tevens heeft zich het gerucht verspreid, dat ook Wallis, op de nadering der divisie van den kolonel *Rilliet-Constant*, in onderwerping gekomen zoude zijn; dit vereischt echter nog nadere bevestiging.

(Volgens een berigt uit Lucern van 28 November, in de Duitsche dagbladen voorkomende zou de generaal *Dufour*, in aanmerking nemende dat thans alleen tegen Wallis nog dwangmaatregelen noodzakelijk waren, de geheele reserve van het leger reeds ontslagen hebben).

— De jongste berigten uit Zwitserland zijn van den 28sten November. Den vorigen dag had de Pruissische gezant, *von Sidow*, aan den Vorort eene officiele nota ingediend, waarbij de koning van Pruissen de door het kanton Neuchatel gekozen onzijdigheid verklaart *onder zijne hooge bescherming* te nemen in den burgeroorlog die tusschen de Zwitsersche kantons is uitgebroken, dat hij de schending dier onzijdigheid als eene vijandelijke daad tegen hemzelven gepleegd, zou beschouwen, en voorts de stad Neuchatel aanbiedt om tot vereenigingspunt te dienen voor de diplomatieke onderhandelingen, om de [illegible] der minne te beslechten. — Deze nota heeft te Bern een grooten indruk gemaakt. De landdag heeft den 27sten eene zeer ontstuimige zitting gehouden, zoodat men een oogenblik dacht dat er dadelijk een besluit genomen zou worden om Neuchatel te bezetten. Evenwel werd besloten de nota in handen eener commissie te stellen. Terzelfder tijd, echter, zijn er bevelen aan de divisie *Burckhardt* gegeven om zich naar de zijde van Neuchatel te rigten. Men dacht dat de divisie *Ochsenbein*, die in den avond van den 28sten te Bern moest terugkeeren, dezelfde bestemming zou bekomen, en zoo niet reeds tot de bezetting van Neuchatel besloten was, zou men dit besluit toch weldra te wachten hebben, daar de hoofden der radikalen door de behaalde voordeelen zeer opgewonden waren.

— In de Parijssche dagbladen leest men het volgende berigt uit Marseille van 26 November:

» Te Livorno hebben op nieuw ongeregeldheden plaats gehad. Eenige personen zijn, zonder daartoe aanleiding gegeven te hebben, in den avond van den 21sten, op het groote plein aangevallen en vermoord. Toen de wacht aldaar aangekomen was, om de aanvallers in hechtenis nemen, heeft een van hen aan den korporaal een dolksteek toegebragt, waardoor deze gevaarlijk gewond werd. De moordenaar werd gegrepen en naar de gevangenis gebragt. Den volgenden dag is het volk voor de gevangenis zamengeschoold, hetwelk zich over de verwonding van den soldaat op den gevangene wilde wreken; deze, hierdoor verschrikt, heeft bekend dat hij omgekocht was om de door hem gepleegde misdaad te volbrengen. Het volk schreef daarop die misdaad toe aan de partij van achteruitgang en begaf zich naar de woning van den voormaligen commissaris van politie, onder het geroep van: *weg met de aanhangers van Oostenrijk! weg met de Jezuiten!* Het huis van den commissaris werd vernield en de daar aanwezige papieren verbrand. Nog erger buitensporigheden waren er te vreezen, maar de tusschenkomst van den heer *Ricci* en een hevig onweder hebben verdere zamenscholingen belet.

» In Toscana gaat men voort met zich te wapenen, ten einde zich tegen elke verdere aanranding van de zijde van den Hertog van Modena te verzetten. Men beweert evenwel, dat de diplomatie

eeds in de zaak van het landschap Lunigiana tusschen beide gekomen is, zoodat dit vraagstuk waarschijnlijk even als dat van Ferrara onbeslist zal blijven."

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 116,40; 3 pCt. 77; Nieuwe 3 pCt. 76,70; Nap. renten 101,75; Spanje 3 pCt. 29; Rom. Leening 98.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten December.

Het Polen-proces te Berlijn heeft van 2 Aug. tot 17 November geduurd en 71 zittingen ingenomen. De aanklagt was tegen 254 personen gerigt, waarvan 68 gedurende de debatten ontslagen zijn. Er zijn 372 getuigen geroepen; daar evenwel vele getuigen herhaaldelijk moesten gehoord worden, zoo kan men omtrent 500 getuigen-verhooren rekenen. De som van de reiskosten en andere betalingen voor de getuigen bedraagt omtrent 17,000 daalders.

— Een treffend voorval heeft te Wezel de algemeene deelneming verwekt. De hoofdman *M.* aldaar ontving dezer dagen berigt, dat zijn zoon, kweekeling in het kadetten-instituut te Berlijn, ernstig ziek lag. Terstond ijlde de moeder derwaarts, om haren zoon te zien, maar deze was reeds vóór hare aankomst te Berlijn dood verklaard, en lag in de kist, tot welke zij wordt heen geleid. De smart ontwringt haar een hevigen gil, onder het uiten waarvan zij op het lijk nederstort. Maar wie beschrijft hare ontsteltenis en hare vreugde tevens, toen hare beminde zoon, door dat jammergeschrei uit zijnen doodslaap gewekt, de oogen opende!

— In een brief uit Bern, door het *Frankfurter Journal* medegedeeld, leest men:

»Onder de papieren, welke in de geheime bergplaatsen van het gesticht der Jezuïten te Freiburg ontdekt zijn, heeft men ook gevonden de bescheiden omtrent de geographische verdeeling dier orde. Het rijk der Jezuïten is in provincien verdeeld, en Zwitserland behoort tot de provincie die Opper-Duitschland genaamd is. Dit Opper-Duitschland is in tien verschillende collegien, convicten en missien gesplitst; tot de laatsten behooren ook die te Dresden, onder de leiding van *Cracchi*, en die te Coethen, onder de priesters *Devis* en *Ehrenberger*. Deze geheele provincie telt 277 geestelijke leden, waaronder 101 priesters, 109 scholastici en 67 coadjutoren; het getal der wereldlijke leden, waartoe staatslieden, officieren en burgers behooren, bedroeg in 1845 eveneens 277. Deze laatsten zijn voorzeker de gevaarlijkste leden der orde, omdat zij het moeijelijkst te onderkennen zijn, en zich onder verschillende maskers overal indringen."

— Z. M. de Koning van Napels heeft dezer dagen aan veertien ter dood veroordeelde insurgenten-hoofdlieden het leven geschonken. Dit bewijs van Koninklijke genade had te Napels algemeen groote vreugde verspreid.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten December.

In de zitting van het lagerhuis van den 29sten November heeft sir *G. Grey* de aangekondigde wet tot beteugeling der misdaden in Ierland ingediend. Bij die gelegenheid heeft de minister een breedvoerig en droevig tafereel van den toestand van dat eiland opgehangen, en statistieke opgaven medegedeeld der verschillende wanbedrijven welke in de laatste maanden zoo zeer waren toegenomen. Hij heeft daarbij ook doen uitkomen wat van wege de regering reeds tot verbetering van den toestand van dat land was beproefd, en het voorstellen van deze wet als door de omstandigheden dringend noodzakelijk geworden, voorgesteld. Onder de voornaamste bepalingen die daarin voorkomen behoort vooral deze, dat zoodra een district in staat van oproer zou zijn verklaard, aan allen het dragen van wapenen zoude verboden zijn, met uitzondering slechts van diegenen welke tot handhaving der rust waren aangesteld. Ook zouden, na het plegen van een moord, alle personen van zestien tot zestig jaren worden opgeroepen om aan de opsporing der misdadigers deel te nemen, en bij weigering als medepligtig worden aangemerkt. De minister heeft bij het indienen van deze wet eene redevoering van meer dan twee uren gehouden, welke met den meesten bijval en onder de grootste toejuichingen is aangehoord.

Gisteren antwoordde lord *Palmerston* op eene vraag van den heer *Urquhart*, dat de Engelsche Regering zich met de vijf overige groote Mogendheden tot eene vriendelijke bemiddeling tusschen de strijdende Partijen in Zwitserland verbonden had, waarvan de grondslag zijn zou dat ieder dier Partijen de vrijheid zou hebben de gestelde woorwaarden aan te nemen of te verwerpen, en dat die aanneming of verwerping niet tot voorwendsel voor eene gewapende tusschenkomst van eene dier Mogendheden strekken zou.

Daarna deed de Kanselier van den Exchequer de motie tot het benoemen van eene speciale commissie tot onderzoek naar de oorzaken der jongste handelsongelegenheden, en in hoe verre de wet tot regeling der uitgifte van op aanvraag betaalbare banknoten daarop van invloed was geweest. Van deze gelegenheid bediende hij zich om de zienswijze der Regering omtrent de oorzaken van den onlangs ontstanen algemeenen schrik te ontvouwen. Hij voor zich geloofde dat de Bankacte van 1844 de beste beginselen inhield tot regeling der geldelijke belangen des Lands, ofschoon hij niet beweerde dat zij in alle tijden en onder alle omstandigheden in volle uitvoering gebragt kon worden. De oorzaken der jongste verlegenheid lagen, meende hij, dieper dan bij de uitgifte van een paar millioen banknoten. Als oorzaak daarvan hield hij de voorbeeldelooze aanvraag om het beschikbaar kapitaal des Lands, dat in den zomer van 1846 aanving, deels tot het opkoopen van granen, en deels tot het plaatsen van geld in spoorwegondernemingen, door welk een en ander, het crediet alle wettige palen te buiten was gegaan, en het kapitaal buiten verhouding daarmede geraakte. Toen in het laatste najaar een algemeene schrik en groote handelsongelegenheid ontstond, was dit niet omdat de Bank geen hulp verleende, maar omdat de handel zich in geen gezonden toestand bevond. De Bank, zeide hij verder, had eene groote onvoorzigtigheid begaan, door hetgene zij tot het betalen van dividenden in kas had, uit te leenen, zoodat zij niet in staat was het terug te verkrijgen toen die dividenden verschenen waren. Hij deed verder opmerken dat de meeste groote faillissementen die van graanhandelaars waren, dat zij aan de plotselinge daling der graanprijzen moesten worden toegeschreven, en dat allen welke in dit opzigt zich misrekend hadden, nu de straf daarvan droegen.

Al verder wees hij aan dat de genoemde verontrustende omstandigheden aan de afneming van kapitaal waren toe te schrijven. In de met Januarij 1847 geëindigde zes maanden was de voor vreemd graan betaalde som 5,139,000 ponden sterling, in de met den laatsten julij geëindigde zes maanden 14,184,000 ponden, en in de nu laatst verloopen drie maanden had het de verbazende som van 14,240,000 ponden beloopen, dus in vijftien maanden ruim 33 millioen ponden sterling. Voegde men hierbij wat voor spoorwegen was uitgegeven, dan zou het Huis in dit een en ander eene voldoende verklaring voor de plaats gehad hebbende drukking der geldmarkt vinden. Na van het faillissement der Koninklijke Bank te Liverpool, het stilstaan van vele fabrijken uit hoofde van geldgebrek, en andere teekenen van nood, gewaagd te hebben, zeide hij dat de Regering, haars ondanks, eindelijk begrepen had tusschen beide te moeten komen, telde de verschillende hulpmiddelen op, die der Regering aan de hand waren gedaan, benevens de redenen waarom zij die afgeslagen en den door haar gevolgden weg gekozen had. Met vertrouwen sprak hij van de teekenen van beterschap welke zich overal vertoonden, en uitte de hoop dat, door voorzigtigheid en voorzorg, de handel langzaam maar zeker herleven, en aan Engeland zijne vroegere meerderheid hergeven zou. Nog zeide hij dat de tegenwoordige toestand der Bank zoodanig was, dat het Gouvernement niet noodig achtte eenigen maatregel dienaangaande, gedurende de tegenwoordige Zitting, voor te slaan, waarna hij ten slotte de bovenvermelde motie tot het benoemen van een committé deed.

— Het officieel verslag der Staats-inkomsten en uitgaven voor het finantiële jaar, eindigende met 10 October, is openbaar gemaakt. De uitgaven beliepen 52,906,109, de uitgaven 52,579,501 pond, zoodat de uitgaven 326,608 pond meer dan de inkomsten bedragen.

— De *Times* deelt eene belangrijke tijding mede, dat, namelijk de Fransche regering toegetreden is om, gezamenlijk met Engeland, pogingen aan te wenden tot herstel der rust in Zwitserland. Vrijdag is alhier eene diplomatieke overeenkomst in dien zin geteekend door den hertog *van Broglio* en lord *Palmorston*, en zulks met medeweten en medewerking van de ministers der Noordsche Mogendheden. Sir *Strafford Canning* heeft Engeland reeds verlaten, om zich over Parijs naar Bern te begeven, ten einde het verder bloedvergieten te voorkomen. De *Times*, deze bijzonderheden mededeelende, doet de verschillende voordeelen uitkomen, welke uit deze vereeniging tusschen Frankrijk en Engeland ten deze kunnen ontstaan, en beschouwt die als waarschijnlijk het eenige middel om den Europeschen vrede te bewaren.

— Binnen kort zullen drie expeditien naar de Poolgewesten worden gezonden; de eerste gaat binnen weinige dagen naar Straat Behring onder zeil, terwijl de tweede onder bevel van sir *James Ross*, in het aanstaande voorjaar naar Baffinsbaai zal vertrekken; de derde expeditie zal eene overland-reis zijn, onder directie van sir *John Richardson*. Het doel dezer expeditien is, sir *John Franklin* en zijne equipagien op te zoeken, die voor een paar jaar naar die gewesten zijn vertrokken, en waarvan men sedert nooit iets meer vernomen heeft.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den December.

De kamer der vertegenwoordigers beraadslaagt thans over de begrootingen van het volgende jaar; die van buitenlandsche zaken en marine zijn met 69 tegen 2 stemmen aangenomen. — Eergisteren zijn de beraadslagingen over het budget der openbare schuld aangevangen, en waren gisteren nog niet ten einde gebragt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den December.

Laatsleden Woensdag-avond werd door het alhier gevestigd departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, de eerste

algemeene winter-vergadering gehouden en door een talrijk publiek bijgewoond. Bij die gelegenheid werd door den waarnemenden president, den WelEdelen Heere *Smits*, de vergadering geopend en vervolgens met eene gepaste toespraak, de bronzen medaille der Maatschappij, voor het verrigten eener edelmoedige daad, uitgereikt aan den fuselier *Trenken*, behoorende tot het alhier in bezetting liggende 7de regiment infanterie. Deze had van zijn menschlievend gevoel en welberadenheid een lofwaardig blijk gegeven, in den avond van den 20sten Januarij jongstleden, toen hij op het angstgeschrei van een achtjarig meisje, dat aan de Oude Vest door het ijs gevallen en reeds zinkende was, ijlings toesnelde, en met eigen gevaar het kind redde en behouden aan de ouders weder gaf. — De leesbeurt werd vervolgens vervuld door den WelEdGestr. Heer Luit. *Kuijper*, en eene bijdrage geleverd door den WelEd.Zeergel. heer Dr. *De Hollander*, beiden tot groot genoegen der talrijke hoorders.

Bij besluit van 28 November jl., n°. 50, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, bij het departement van binnenlandsche zaken te benoemen: tot referendarissen *B. Wolffson* en *J. C. Eyssell*, thans commiesen; tot commies jhr. mr. *H. T.* baron *van Zuijlen van Nyevelt*, thans adjunct-commies.

— Bij Koninklijke besluiten van den 29sten November jl., n°. 105 en 106, is, op deszelfs verzoek, onder toekenning van pensioen, eervol ontslag verleend uit het korps zeeofficieren, aan den kapitein ter zee *J. W. Moll*, en aan den kapitein-luitenant ter zee *G. J. Bouricius*, zijnde tevens aan eerstgemelde de titulaire rang van schout-bij-nacht en aan laatstgemelde die van kapitein ter zee toegekend, onder vergunning om de activiteits-uniform der zeeofficieren te mogen blijven dragen.

— Bij besluit van den 30sten dezer, n°. 86, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officieren van gezondheid der 2de klasse: de officieren van gezondheid der 3de klasse, *J. H. van den Broek*, *J. van Breda Kolff*, *J. A. Fles*, *A. F. Bauduin*, *J. J. Wolterson*, *A. M. Verhoef*, *P. J. van der Grijp*, *C. D. H. Visscher*, *J. J. P. Rijnders*, *A. P. Kleijnenberg*, *H. G. Caudri* en *W. C. H. van der Harten*;

tot officieren van gezondheid der 3de klasse: de kweekelingen der 1ste klasse bij 's Rijks kweekschool van militaire geneeskundigen, *H. L. Verspijck*, *G. Abendrooth*, *W. F. H. Westeneng*, *J. J. van Minden*, *A. W. J. Zübli* en *J. C. Müller*;

de kweekelingen der 2de klasse bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen, *J. J. Bullinger*, *D. Buijze*, en *F. Schaly*.

— Men verneemt dat bij gelegenheid, van 's Konings verjaardag het geheele Voorhout te 's Hage langs de boomen met gaz zal worden verlicht, hetwelk, gevoegd bij de illuminatie nabij het Paleis, een zeer schoon effect zal te weeg brengen. Ook zal dit maal het Ministerie van Marine op eene zeer smaakvolle wijze met gaz worden verlicht.

Aanstaanden maandag-avond zal aldaar, ter gelegenheid van 's Konings verjaardag, op hoog bevel, in den Koninklijken Franschen schouwburg eene groote gala-voorstelling worden gehouden. Zij zal bestaan uit de opvoering, voor de vijfdemaal, van de groote opera *Robert Bruce*, in drie bedrijven en in zes afdeelingen, woorden van de heeren *Alphonse Roijer* en *Gustave Vaez*, muzijk van *Rossini*. HH. MM. de Koning en Koningin en HH. KK. HH. de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijk Huis zullen deze voorstelling met hunne tegenwoordigheid vereeren.

— Men wil dat omtrent den gezondheids-toestand van Z. K. H. Prins *Alexander* der Nederlanden, vrij geruststellende berigten zijn ontvangen. Het stoomschip *Phoenix*, dat zich thans sedert eenigen tijd te Rotterdam bevindt, waar het hersteld en genoegzaam geheel vernieuwd is, zal in het begin van het aanstaande jaar, denkelijk in Januarij, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse *J. May*, naar Madera vertrekken, om aldaar Z. K. H. aan boord te nemen, dan gedurende eenige maanden een togt in de Middellandsche Zee te doen, en vervolgens den Prins naar het vaderland terug te brengen, waarna de *Phoenix* naar Oostindië zal vertrekken. Men verneemt dat de *Phoenix* allezins doelmatig tot ontvangst van den Doorluchtigen Vorst is ingerigt.

— Te 's Hage is aangekomen Z. Exc. de heer *W.* baron *Mollerus*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Nederland bij het Russische Hof. De komst van deze en andere Nederlandsche ministers staat in verband met de viering van den aanstaanden verjaardag des Konings

— Ter vermindering der in omloop zijnde muntbiljetten van *honderd* gulden, is op nieuw bij de Algemeene Rekenkamer overgebragt voor eene som van *één millioen vier honderdduizend* gulden aan zoodanige ingetrokken muntbiljetten, zoodat er thans, met inbegrip der bij vroegere aankondiging vermelde som van *f* 6,510,000, voor een bedrag van *zeven millioen negenhonderd tienduizend* gulden aan muntbiljetten is ingetrokken. Al deze muntbiljetten zijn bij de Algemeene Rekenkamer volkomen onbruikbaar gemaakt, en zullen aldaar blijven berusten tot dat hunne geheele vernietiging overeenkomstig den inhoud van het 7de artikel der wet van den 18 December 1845 (*Staatsblad* n° 90), zal kunnen plaats hebben, als wanneer van die vernietiging op nieuw zal worden kennis gegeven.

— De afdeeling *waterstaat* en *wegen*, die tot hiertoe bij het departement van binnenlandsche zaken bestond, waarbij de raadadviseur *H. Ewijk* als referendaris werkzaam was, zal in twee afdeelingen wordt gesplitst, de eene voor den waterstaat, aan het hoofd waarvan geplaatst zal worden de heer *B. Wolfson*, die tot referendaris benoemd is, en de andere voor de wegen, aan het hoofd waarvan zal worden gesteld de heer *J. C. Eyssell*, die mede tot referendaris is verheven.

— Gedurende de maand November zijn over den Rijnspoorweg vervoerd 25,272 reizigers; de opbrengst van reizigers en goederen is geweest *f* 41,869.23$^{1}/_{2}$; in 't geheel sedert 1 Januarij ll. *f* 610,037.92$^{1}/_{2}$.

— Den 2den dezer is te Amsterdam met het beste gevolg van 's lands werf te water gelaten het oorlogsfregat *Prins Hendrik*.

— Na de arrestatie der vijf in hechtenis zijnde personen, bij de belangrijke ontdekking van een komplot valschgeldmunters, heeft een ingezeten van Oldenzaal op het onverwachts zijne woonplaats verlaten, welken persoon men in groote mate verdacht houdt van medepligtigheid aan de misdaad van valsche munterij. Verder verneemt men, dat reeds een groot aantal der valsche muntspecien, meest Pruissische, in omloop zijn, waarvan eenige bereids in handen der justitie zijn gekomen. Indien men geloof mag hechten aan de geruchten dienaangaande, zouden nog meerdere personen aan de misdaad medepligtig zijn.

Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van Werk, alhier gevestigd onder de hooge bescherming van Hare Majesteit Mevrouw de KONINGIN *der Nederlanden.*

Het Bestuur der opgenoemde Maatschappij, heeft de eer bij dezen ter kennisse van de geëerde Inschrijvers of verdere Begunstigers dezer weldadige Inrigting te brengen, dat de eerste uitgifte van grondstoffen ter verwerking door de behoeftigen, wederom te dezen jare zal aanvangen op Woensdag den 15. dezer, des voormiddags te 10 uren, en dat daarmede gedurende den winter telken Woensdag voormiddag zal worden voortgegaan.

Even als in vorige jaren, worden alzoo de bovenbedoelde Inschrijvers bij dezen verzocht om die behoeftigen, welke door hen tot eenigen geschikten, meerendeels vrouwelijken handen-arbeid in staat worden geacht en daaraan het meeste behoefte mogten hebben, van een aanbevelings-billet te willen voorzien, aan hetwelk door het Bestuur steeds zoo veel immer doenlijk, zal worden gevolg gegeven, ten zij onverhoopt eenige der aanbevolene personen *ten eenenmale* ongeschikt mogten worden bevonden om de werkzaamheden behoorlijk te verrigten, welke het opgemeld Bestuur zich in staat zal zien aan hen op te dragen.

BREDA, 5. December 1827.

Namens het Bestuur voornoemd:
C. PELS RIJCKEN, *Voorzitter*,
J. A. VAN DER BURGH, *Secretaris*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 December.

TARWE tot vorige prijzen, met goeden handel aan Cons.: 127, 128 ℔ bonte Pools. *f* 425; 128 ℔ mindere dito *f* 420; 134 ℔ Mecklenb. *f* 380; 130 ℔ Groninger *f* 315; 127 ℔ dito *f* 298; 127 ℔ dito *f* 290, aan de Zaan; 130 ℔ Gelder. *f* 360; 132 ℔ Cubanca *f* 270.

ROGGE: N. Inl. *f* 13 lager; Gedroogde onveranderd; 116 ℔ Petersb. *f* 196; 124 ℔ Munsters. *f* 218; 124 ℔ N. Gelders. en Overijss. *f* 220.

GERST iets aangenamer: 115 ℔ N. Holst. *f* 215; 113 ℔ N. Deens. *f* 206.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT prijshoudend: 115, 117 ℔ N. Vriesche *f* 227, *f* 234; 121 ℔ Groot-Brab. *f* 255; 121 ℔ Holsteins. *f* 250.

KOOLZAAD: Stichts 60 P. vl.; Elve 61 P. vl.; Koningsb. Aveelz. 57 P. vl.

LIJNZAAD één doen: 113, 114 ℔ Marianopel *f* 315; 104 ℔ Dantz. *f* 260; 112 ℔ Riga *f* 275; 107, 108 ℔ dito *f* 267$^{1}/_{2}$; 101 ℔ Arch. *f* 260; 108, 109 ℔ Egypt. *f* 305; 113, 114 ℔ Odessa *f* 315.

RAAPOLIE: op 6 w. *f* 37$^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* 36$^{1}/_{2}$ à $^{3}/_{4}$; in Mei eerstk. *f* 36$^{1}/_{2}$; Sept. eerstk. *f* 36$^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE: op 6 w. *f* 32$^{1}/_{4}$; Vlieg. *f* 31$^{1}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 33$^{1}/_{2}$.

RAAPKOEKEN: *f* 80 à *f* 84.

LIJNKOEKEN: *f* 11 à *f* 13$^{1}/_{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 3. DECEMBER 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Nieuwe)	van *f* 9,65	tot *f* 10,90.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 6,85	» » 7,30.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» » 0,00	» » 6,00.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.		» 0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,26$^{1}/_{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,31.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,34.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,17.
Een dito pond Boter		» 0,80.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,30	tot *f* 2,50.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,30.
De kar Spaanders		» 2,95.
De » Struiken		» 2,85.
De 100 Mutsaard		» 3,10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *December*) was de fondsnotering: Ned. 2$^{1}/_{2}$ pCt. 55$^{9}/_{16}$; 3 pCt. 67; dito op resc. 4 pCt. 89$^{7}/_{8}$; Handelm. 164$^{1}/_{4}$; Aand. Rijn Spoorweg 94$^{1}/_{2}$; Spanje Ardoin 14$^{7}/_{8}$; dito van 510 p. st. 14$^{1}/_{4}$; dito Onbep. St. 13$^{7}/_{8}$; 3 pCt. 30$^{3}/_{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 24$^{3}/_{8}$; Coupons Ardoin 11$^{3}/_{8}$; Portugezen 4 pCt. 23$^{9}/_{16}$; Rusland 5 pCt. 104$^{7}/_{8}$; dito 1828—29 104; 4 pCt. 88$^{3}/_{4}$; Id. bij *Stiegl.* 87$^{3}/_{4}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. 100$^{1}/_{8}$; 2$^{1}/_{2}$ pCt. 51$^{1}/_{4}$; Weenerbank bij *Goll.* 101$^{1}/_{2}$; Brazilie 83$^{1}/_{4}$; Id. 1843 81$^{1}/_{2}$; Mexiko 15$^{1}/_{4}$; Peru 16; Grenada 19$^{7}/_{8}$; Venezuela 35$^{3}/_{4}$.

Advertentiën.

*** Ter gelegenheid van de VERJAARDAG van Z. M. DEN KONING, op *MAANDAG den 6. DECEMBER,* zal in het *Hof van Holland* gegeven worden

BAL,

de Entré is bepaald voor één Heer met of zonder Dame, 25 *Cent.*

FRANSCHE KOSTSCHOOL, te *Capelle*,

aan den Steenweg van ANTWERPEN op BERGEN-OP-ZOOM.

ONDER DE DIRECTIE VAN

JOSEPH GEERAERTS.

Het onderwijs bevat: De Christelijke leering; de Latijnsche Taal, tot de Philosophie er in begrepen, zoo als in de goede Collegiën; de Fransche Taal, tot de Rhetorica er ook in begrepen; de Vlaamsche of Hollandsche Taal; de Rekenkunde toegepast op den Koophandel; een schoon Engelsch schrift; de Geschied- en Aardrijkskunde; de Mythologie; den Brievenstijl, het Lezen en de Declamatie; het Teekenen en de Muzijk.

*** **BUITENGEWONE GENEZING** *van iemand die gedurende 6 achtereenvolgende jaren ziek geweest was:* Mr. Benjaming Hawking, geëmploijeerde bij de ijzerwerken en wel bekend in de Kroon en het Kussen (herbergen), te Wednesbury in Staffordshire, was, om zijne eigene woorden te gebruiken, »een ellendig ziek schepsel geweest, die meer dan iemand wist wat hij aan steken en pijnen in al zijne leden en gewrichten leed, als ook aan een zieke lever en maag, en ter naauwernood krachten had om overeind te houden." Hier hebben *Holloway's Pillen en Zalf* weder wonderen verrigt, genezende iemand die aan de meest zamengestelde ziekten lijdende was.

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij den Heer H. J. VAN DEN GOORBERGH, Depôthouder te *Breda;* of aan het Hoofd-Depôt bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

AANZIENLIJKE VERKOOPING

VAN

MOBILAIRE GOEDEREN,

PAARDEN EN RIJTUIGEN.

J. G. JONCKHEER, Notaris in het Arrondissement *Breda*, (Standplaats *Ginneken*), zal, ten verzoeke van zijnen Principaal, op *Donderdag den 9. December* 1847 en volgende dagen, telkens beginnende des voormiddags te 10 uren, ten Sterfhuize van wijlen de Hoogwelgeboren Vrouwe A. C. L. Baronesse VAN DER BORCH, Douairière van den Weledelgeboren Heer Mr. S. B. JANTZON VAN NIEUWLAND, aan de Prinsenkade, Wijk C, No. 259, aan de meestbiedenden **PUBLIEK VERKOOPEN**:

Verscheidene Kabinetten, Linnen- en Kleerkasten, Secretaires, Hoek- en Dienbuffetten, Commodes en Latafels, Consoles met marmeren bladen, Mahonij- en andere Coulis-; Thee-, Speel-, Penant-, Nacht- en Waschtafels, Canapé, Stoelen met paardeharen-, trijpen- en matten zittingen, Mahonij Etagère, Vuurschermen en Theestoven, fraaije Penant- en Schoorsteenspiegels met vergulde lijsten, Platen en Schilderijen, vergulde en albasten Pendules, Bloemvazen en Girandoles, eene mooije Kamerkroon of Lustre, Kagchels en Vuurhaarden, Smirnasche, Doorniksche en andere Tapijten, Karpetten en Loopers, Zijden- en andere Staatsie-, Valen Glasgordijnen, een aantal Ledekanten met en zonder Behangsels, met daarbij behoorende extra goede Bedden, Peluwen, Kussens, matrassen, Wollen-, Chitsen- en Piqué Dekens en Spreijen, eene partij Glas- en Aardewerk, Porselein, waaronder een blaauw en wit met korenbloem Tafelservies, meer andere Koffij- en Theeservicen, Verlakte Goederen, Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, 2 ijzeren Geldkisten, 2 eiken Mangels en Linnenpersen, eene staande Klok, Ganglantaarns, Barometers, eene fraai gesnedene Gangbank.

Verder zal ter plaatse voorschreven, op *Vrijdag den 10. December* 1847, des voormiddags te 11 uren, nog Publiek worden GEVEILD:

2 Extra schoone bruine KOETS-RUINPAARDEN, oud 8 en 9 jaren, eene zeer mooije STAATSIE-KOETS, eene bijna nieuwe VIGILANTE, een moderne DROSKY; een BOERENWAGEN, 2 Span met koper en nieuw-zilver gemonteerde TUIGEN, eenige STALBEHOEFTEN, en hetgeen er verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde GOEDEREN zijn aldaar *Dingsdag* te voren, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 2 tot 4 uren, voor een ieder te zien.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, en bij den Vendumeester W. A. DE HAAN Fz., op de Veemarkt te *Breda.*

Zegt het Voort.

*** De Notaris Mr. L. BEENS, te *Breda*, zal, op *Donderdag den 16. en 30. December* 1847, telkens des avonds ten 7 ure, in het Koffijhuis *het Gouden Kruis*, in de Veemarktstraat te *Breda*, in het openbaar VEILEN en VERKOOPEN:

Eene spacieuse **HEEREN-HUIZINGE**, met zeer fraaije en ruime BENEDEN-SUITE, grooten KELDER, ruime opene PLAATS, schoonen TUIN en ERVE, staande en gelegen binnen *Breda*, aan de westzijde van de Kerkstraat, kadastraal bekend Sectie A, no. 1011, ter grootte van 4 Roeden, 81 Ellen. — Te aanvaarden in gebruik bij het geven van den finalen slag.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris. — Brieven *franco.*

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H Prins FREDERIK der *NEDERLANDEN.*

RENTAMBT *BREDA.*

Verkooping van Schaarhout,

in de ULVENHOUTSCHE-, MAST- en LIESBOSSCHEN en onderhoorige Plantaadjen.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, zal, ten overstaan van den Notaris JONKHEER, residerende te *Ginneken*, op *Maandag den* 13. *December* 1847, des voormiddags ten 9 ure, ten Huize en Herberge van de Weduwe VAN ALPHEN, in *den Zandberg*, buiten de Ginnekenpoort te *Breda*, in het openbaar

VERKOOPEN; ALS:

In het ULVENHOUTSBOSCH.

19 Kavelen Zevenjarig SCHAARHOUT.
4 dito Vijfjarig dito.

Op de HOEVE te Hoilten, onder Gilze.

11 Kavelen Zevenjarig SCHAARHOUT. En

Op *Donderdag den* 16. *December* 1847, des voormiddags ten 9 ure, ten Huize van de Erven WARMENBOL, te *'s Princenhage*, ten overstaan van den Notaris VAN NAERSSEN, residerende te *Breda.*

In het MASTBOSCH.

6 Kavelen Zevenjarig SCHAARHOUT.
2 » » dito op de Hoeve in het *Hout.*
1 » » dito » van *Bouvigne.*
14 » Zesjarig dito » het *Speelhuis.*

In het LIESBOSCH.

15 Kavelen Zesjarig SCHAARHOUT. En
12 » SNOEITAKKEN op de *Zanddreef* en op de *Houtwerf*, bij de Boschwachterswoning.

De Konditiën van Verkoop liggen ter lezing, ten kantore van den Rentmeester en den Notaris, terwijl verdere inlichtingen en aanwijzingen te bekomen zijn, bij de Boschwachters in de respective Bosschen.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DER BORCH.

*** Bij J. de LANGE, te *Deventer*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

LEESOEFENINGEN VOOR DE JEUGD, met Plaatjes.

Vijfde Stukje. Eerste Vervolg op de negen Leestafels van den Heer PRINSEN . . . . *f* 0,07⁵.
dito dito *Zesde Stukje.* Tweede Vervolg . » 0,07⁵.
dito dito *Zevende* » Derde » . » 0,07⁵.
dito dito *Achtste* » Vierde » . » 0,07⁵.

H. KROESE RAMAKER, LEESBOEK VOOR DE HOOGSTE KLASSE EENER LAGERE SCHOOL, bevattende eene korte schets der *Gewijde en Vaderlandsche Geschiedenis* alsmede der *Aardrijkskunde*, zijnde een vervolg op het tweede Leesboek voor Bejaarde Lezers. . . . . » 0,25.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden:

Een VERZAMELING van **ST. NICOLAAS** en **NIEUWJAARS-GESCHENKEN,** bestaande in **KINDERWERKJES** in de Hollandsche en Fransche Talen, met keurige Plaatjes, benevens **PRACHTWERKEN,** versierd met keurige Staalgravures, **ALMANAKKEN** enz. Van een en ander is een Catalogus bij bovengemelden *gratis* verkrijgbaar.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.